

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพในด้านการวางแผนการสอน บรรยายภาค การใช้สื่อ การวัดและประเมินผลและปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา 4 สังกัด ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และทบวงมหาวิทยาลัย
2. เพื่อศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ไขเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและ พื้นฐานอาชีพ ของโรงเรียนประถมศึกษา 4 สังกัดในกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่างประชากร
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนประถมศึกษา 4 สังกัด ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และทบวงมหาวิทยาลัย
การสุ่มตัวอย่างประชากร ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ได้โรงเรียนประถมศึกษา 4 สังกัด จำนวน 92 โรงเรียน และผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารและครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ จำนวน 365 คน
ข้อมูลเพิ่มเติม ผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับการสังเกตใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่โรงเรียนที่ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพได้รับรางวัลดีเด่นในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ปีการศึกษา 2538 ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน

ผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับการสัมภาษณ์เป็นครู 3 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับกับครูในการสังเกต แต่เพิ่มการสัมภาษณ์ผู้บริหาร 3 คน จากโรงเรียนละ 1 คน รวมผู้ให้การสัมภาษณ์ 6 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งหมด 4 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน

ชุดที่ 3 แบบสังเกตการปฏิบัติงานของครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ

ชุดที่ 4 แบบสัมภาษณ์ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ และผู้บริหารโรงเรียน

นำแบบสอบถาม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิไป

ใช้กับตัวอย่างประชากร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามให้ตัวอย่างประชากร และสังเกตการปฏิบัติงานของครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ รวมทั้งการสัมภาษณ์ ตามที่เลือกไว้

จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับมี 310 ฉบับ จาก 365 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.93 แล้ว

คัดเลือกแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยจริง 303 ฉบับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 83.01 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามโดยหาค่าร้อยละ เสนอในรูปตารางประกอบความเรียง โดยแยกตามสังกัด

4.2 ข้อมูลจากแบบสังเกตการปฏิบัติงาน นำข้อมูลจัดให้เป็นหมวดหมู่แล้วนำเสนอประกอบการอภิปรายผล

4.3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ นำข้อมูลจัดให้เป็นหมวดหมู่แล้วนำเสนอประกอบการอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

ก. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม สรุปได้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามสรุปได้ดังนี้

ผู้บริหารร้อยละ 78.8 เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปี ร้อยละ 48.5 มีวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ 58.1 ผู้บริหารร้อยละ 42.4 มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร 6-10 ปี ผู้บริหารร้อยละ 66.7 ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ (มีนักเรียน 800 คนขึ้นไป)

ครูงานบ้านร้อยละ 94.4 เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปี ร้อยละ 45.8 มีวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ 91.4 มีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพอยู่ในช่วง 1-3 ปี และมากกว่า 6 ปี มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 38.9 ครูร้อยละ 71.9 ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ร้อยละ 42.4 ไม่ได้รับการอบรมการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ตามแนวหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

ครูงานเกษตรร้อยละ 51.5 เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี ร้อยละ 51.5 มีวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ 81.3 มีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ อยู่ในช่วง 1-3 ปี และมากกว่า 6 ปี มีจำนวนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 36.4 ครูร้อยละ 63.6 ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ครูร้อยละ 57.6 ไม่ได้รับการอบรมการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ตามแนวหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ครูงานประดิษฐ์และงานช่างร้อยละ 93.9 เป็นเพศหญิง โดยมีอายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี ร้อยละ 42.3 มีวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ 69.7 ครูร้อยละ 42.4 มีประสบการณ์การสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพมากกว่า 6 ปี ครูร้อยละ 60.6 สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยความสมัครใจ ครูร้อยละ 18.1 เข้ารับการอบรมการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ตามแนวหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จำนวน 3 วัน

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

2.1 การจัดบรรยากาศการเรียนการสอน

ผู้บริหารร้อยละ 72.7 จัดหาห้องเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน รองลงมาผู้บริหารให้คำแนะนำในการตกแต่งห้องเรียนและจัดหาเอกสาร หนังสือต่างๆ เกี่ยวกับการตกแต่งห้องเรียน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 66.7 ผู้บริหารร้อยละ 90.9 แนะนำครูในการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม รองลงมาผู้บริหารร้อยละ 78.8 ให้ตกแต่งห้องเรียนด้วยผลงานนักเรียน

ครูงานบ้านร้อยละ 55.6 มีสถานที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ครูร้อยละ 73.7 แก้ปัญหาโดยการหาสถานที่ว่างในโรงเรียนมาใช้ในการเรียนการสอน ครูร้อยละ 91.7 ตกแต่งห้องปฏิบัติงานโดยการจัดป้ายนิเทศตามเรื่องและเนื้อหาที่สอน

ครูงานเกษตร ร้อยละ 72.7 จัดให้มีแปลงเกษตรสำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติงานพื้นที่ต่ำกว่า 1 ตารางเมตร ต่อนักเรียน 1 คน ครูร้อยละ 68.8 มีสถานที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ

ครูร้อยละ 68.8 แก้ปัญหาโดยการหาสถานที่ว่างในโรงเรียนมาใช้ในการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

ครูงานประดิษฐ์และงานช่างร้อยละ 53.1 มีห้องฝึกปฏิบัติงานไม่เพียงพอกับความต้องการ ครูร้อยละ 24.2 หาสถานที่ว่างในโรงเรียนมาใช้ในการเรียนการสอน ครูร้อยละ 51.5 จัดมุมแสดงผลงานของนักเรียนในห้องเรียน

2.2 การวางแผนการสอน

ผู้บริหารร้อยละ 87.9 มีจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ผู้บริหารร้อยละ 93.8 จัดเอกสารประกอบหลักสูตรได้แก่ คู่มือการจัดการเรียนการสอน รองลงมาผู้บริหารร้อยละ 93.8 จัดหนังสือความรู้สำหรับครู ผู้บริหารร้อยละ 87.5 เพิ่มพูนความรู้ของครูโดยให้เข้าอบรมระยะสั้น ผู้บริหารร้อยละ 69.7 ส่งเสริมการทำแผนการสอนโดยการจัดอบรมและประชุมสัมมนา

ครูงานบ้านร้อยละ 47.2 เป็นผู้จัดทำแผนการสอน ครูร้อยละ 62.9 มีครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ให้คำแนะนำ ครูร้อยละ 88.9 จัดเตรียมสื่อการสอนก่อนการสอน รองลงมาครูร้อยละ 86.1 จัดเตรียมกิจกรรมสำหรับนักเรียน ครูร้อยละ 88.6 เลือกวิธีสอนโดยพิจารณาจุดประสงค์การเรียนรู้ ครูร้อยละ 94.3 สอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน ครูร้อยละ 91.7 ให้นักเรียนมีส่วนช่วยเหลือในการทำงานซึ่งกันและกัน

ครูงานเกษตรร้อยละ 54.5 เป็นผู้จัดทำแผนการสอน ครูร้อยละ 48.5 มีหัวหน้ากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพให้คำแนะนำในการจัดทำ ครูร้อยละ 72.7 เตรียมสื่อการสอนก่อนการสอน ครูร้อยละ 69.7 เตรียมอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติงาน ครูร้อยละ 75.8 เลือกวิธีสอนโดยพิจารณาจากลักษณะของเนื้อหาวิชา ครูร้อยละ 78.8 สอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน ครูร้อยละ 66.7 ให้นักเรียนปลูกพืชและดูแลในแปลง เรือนเพาะชำหรือสถานที่ที่กำหนดให้

ครูงานประดิษฐ์และงานช่างร้อยละ 75.8 เป็นผู้จัดทำแผนการสอน ครู ร้อยละ 82.8 มีครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพให้คำแนะนำในการจัดทำ ก่อนการสอนครูได้จัดเตรียมสื่อการสอน อุปกรณ์ฝึกปฏิบัติ มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 84.8 ครูร้อยละ 93.9 เลือกวิธีสอนโดยพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ ครูร้อยละ 90.9 สอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน ครูร้อยละ 60.6 ให้นักเรียนมีส่วนช่วยเหลือในการทำงานซึ่งกันและกัน

2.3 การใช้สื่อการเรียนการสอน

ผู้บริหารร้อยละ 54.8 พบปัญหาเกี่ยวกับความเพียงพอของช่วงเวลาในการจัดเตรียมสื่อการสอน ผู้บริหารร้อยละ 63.6 ให้ครูตรวจสอบความพร้อมของสื่อการสอนอย่างสม่ำเสมอ

ครูงานบ้านร้อยละ 82.9 ผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง ครูร้อยละ 52.8 มีอุปกรณ์การฝึกปฏิบัติไม่เพียงพอ ครูร้อยละ 52.9 แก้ปัญหาโดยขอยืมเครื่องมือและอุปกรณ์จากแหล่ง

ต่าง ๆ ครูร้อยละ 58.3 มีอุปกรณ์ทันสมัย ใช้การได้ดี ครูร้อยละ 52.8 จัดเก็บสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์ไว้ในห้องที่จัดไว้เฉพาะ

ครูงานเกษตรร้อยละ 66.7 ซื่อสื่อการสอนสำเร็จรูป ครูร้อยละ 54.5 มีสื่อการสอนไม่เพียงพอ ครูร้อยละ 33.3 แก้ปัญหาโดยนำวัสดุในห้องอื่นมาประยุกต์ใช้ ครูร้อยละ 56.3 มีอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติไม่เพียงพอ ครูร้อยละ 24.2 แก้ปัญหาโดยการจัดทำขึ้นเอง ครู ร้อยละ 48.4 มีอุปกรณ์ทันสมัยใช้การได้ดี ครูร้อยละ 57.6 จัดเก็บสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์ไว้ในห้องที่จัดไว้เฉพาะ

ครูงานประดิษฐ์และงานช่างร้อยละ 93.8 ผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง ครูร้อยละ 54.8 มีอุปกรณ์ทันสมัยใช้การได้ดี ครูร้อยละ 60.6 จัดเก็บสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์ ในห้องฝึกปฏิบัติ

2.4 การวัดและประเมินผล

ผู้บริหารร้อยละ 65.6 พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลโดยการวิเคราะห์ข้อสอบ ผู้บริหารร้อยละ 90.9 ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ โดยดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผู้บริหารร้อยละ 65.6 นำผลการวัดและประเมินผล ไปใช้ในการจัดการศึกษาให้ตรงกับจุดมุ่งหมาย

ครูงานบ้านร้อยละ 84.8 ประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนการสอนโดยการซักถาม ทุกคนวัดประเมินผลโดยการตรวจผลงาน รองลงมาครูร้อยละ 97.2 ใช้แบบทดสอบ ครูร้อยละ 80.6 ได้เครื่องมือวัดจุดประสงค์จากคู่มือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ของกรมวิชาการ

ครูงานประดิษฐ์และงานช่างร้อยละ 78.6 ประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนสอน โดยการวัดและประเมินผล ครูร้อยละ 93.9 วัดและประเมินผลโดยการสังเกตการปฏิบัติงาน เครื่องมือวัดและประเมินผลได้มาจากการสร้างขึ้นเอง และคู่มือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ของกรมวิชาการมีจำนวนเท่ากัน คือร้อยละ 61.3

2.5 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างผู้บริหารกับครู

ผู้บริหารร้อยละ 96.9 จัดการแสดงผลงานของนักเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียน ผู้บริหารร้อยละ 90.6 จัดกิจกรรมแสดงผลงานของนักเรียนภายในโรงเรียน ผู้บริหาร ร้อยละ 90.3 ให้ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ได้มีโอกาสติดต่อเพื่อแก้ปัญหาให้กับนักเรียน

ครูงานบ้านร้อยละ 91.2 ครูงานเกษตรร้อยละ 87.9 และครูงานประดิษฐ์และงานช่างร้อยละ 93.9 เติมนดูการทำงานของนักเรียนขณะปฏิบัติงานและให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกลุ่ม
 ภาระงานและพื้นฐานอาชีพ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ปัญหา

โรงเรียนขาดครูที่มีความรู้เฉพาะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มการ
 งานและพื้นฐานอาชีพมีเวลาจำกัด ทำให้นักเรียนฝึกฝนทักษะต่างๆไม่เต็มที่ ผู้ปกครองและนักเรียน
 ไม่ให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนกลุ่มภาระงานและพื้นฐานอาชีพ

ข้อเสนอแนะ

ผู้บริหารควรจัดหาบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้านและจัดอบรมให้ครูกลุ่มภาระงาน
 และพื้นฐานอาชีพได้ฝึกฝนทักษะต่างๆอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนควรจัดให้มีชมรมต่างๆเพื่อให้นักเรียน
 ได้ฝึกฝนทักษะต่างๆเพิ่มเติมและจัดประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการเรียน
 กลุ่มภาระงานและพื้นฐานอาชีพ

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามสรุปได้ดังนี้

ผู้บริหารทุกคนเป็นเพศชาย โดยมีอายุสูงกว่า 49 ปี ร้อยละ 42.4 ผู้บริหารทุก
 คน มีวุฒิปริญญาตรี ผู้บริหารร้อยละ 50 มีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ผู้
 บริหารร้อยละ 75 ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ (มีนักเรียน 800 คนขึ้นไป)

ครูงานบ้านทุกคน เป็นเพศหญิง มีอายุสูงกว่า 49 ปีร้อยละ 50 ทุกคนมีวุฒิ
 ปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มภาระงานและพื้นฐานอาชีพ มากกว่า 6 ปี ครูร้อยละ
 50 สอนกลุ่มภาระงานและพื้นฐานอาชีพด้วยความสมัครใจ

ครูงานเกษตรร้อยละ 75 เป็นเพศชาย โดยมีอายุสูงกว่า 49 ปีร้อยละ 50 ครูทุก
 คน มีวุฒิปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการสอนกลุ่ม ก.พ.อ.มากกว่า 6 ปี ครูร้อยละ 75.0
 สอนกลุ่มภาระงานและพื้นฐานอาชีพด้วยความสมัครใจ ครูร้อยละ 50 ไม่เคยเข้ารับการอบรมการสอน
 กลุ่มภาระงานและพื้นฐานอาชีพตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง
 2533)

ครูงานประดิษฐ์และงานช่างเป็นชายและหญิงจำนวนที่เท่ากัน คือร้อยละ 50 ครูร้อย
 ละ 75 มีอายุสูงกว่า 49 ปี ทุกคนมีวุฒิปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มภาระงานและ
 พื้นฐานอาชีพมากกว่า 6 ปี เหตุผลในการสอนกลุ่มภาระงานและพื้นฐานอาชีพด้วยความสมัครใจและ
 ได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร มีจำนวนที่เท่ากัน คือร้อยละ 50

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ

ผู้บริหารทุกคนจัดหาวัสดุในการตกแต่งห้องเรียน ให้คำแนะนำในการตกแต่งและ จัดหาห้องเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนมีจำนวนที่เท่ากัน ผู้บริหารแนะนำครูในการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนโดยการจัดป้ายนิเทศ ตกแต่งห้องด้วยผลงานของนักเรียน และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ครูงานบ้านร้อยละ 50 มีห้องปฏิบัติงาน เครื่องมือและอุปกรณ์จำนวนไม่เพียงพอ ครูร้อยละ 50 หาสถานที่ว่างในโรงเรียนมาใช้ในการเรียนการสอน ครูจัดตกแต่งห้องด้วยผลงานของนักเรียนและจัดมุมแสดงผลงานของนักเรียน มีจำนวนที่เท่ากัน คือร้อยละ 50

ครูงานเกษตรจัดให้มีเรือนเพาะชำ เครื่องมือและอุปกรณ์งานเกษตรมี จำนวนที่เท่ากัน คือร้อยละ 75 ครูร้อยละ 75 มีสถานที่ เครื่องมือ และอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ครูร้อยละ 50.0 หาสถานที่ว่างในโรงเรียนมาใช้ในการเรียนการสอน

ครูงานประดิษฐ์และงานช่างร้อยละ 75 มีสถานที่ เครื่องมือและอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ครูจัดตกแต่งห้องด้วยผลงานของนักเรียน และจัดป้ายนิเทศตามเรื่องและเนื้อหาที่สอน

2.2 การวางแผนการสอน

ผู้บริหารทุกคนมีจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีเจตคติและค่านิยมที่ดีต่ออาชีพ เพื่อให้มีทักษะในการประกอบอาชีพ เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต จัดเอกสารประกอบหลักสูตรให้ครูผู้สอนได้แก่ ใบงาน แผนการสอน หนังสือสำหรับครู คู่มือการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมการทำแผนการสอนโดยการตรวจแผนการสอนให้ ให้คำแนะนำในการทำแผนการสอน แนะนำให้เห็นประโยชน์และจัดอบรม ประชุมสัมมนา

ครูงานบ้านในกลุ่มโรงเรียนร้อยละ 75 ช่วยกันจัดทำแผนการสอน ครูงานบ้านร้อยละ 50 มีหัวหน้ากลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพให้คำแนะนำในการจัดทำ ก่อนการสอนครูได้จัดเตรียมใบงาน สื่อการสอน อุปกรณ์ฝึกปฏิบัติ มีจำนวนที่เท่ากัน การเลือก วิธีสอนโดยพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ และลักษณะเนื้อหาวิชา รวมทั้งสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมช่วยเหลือในการทำงานซึ่งกันและกัน

ครูงานเกษตรในกลุ่มโรงเรียนร้อยละ 50 ช่วยกันทำแผนการสอน ครูร้อยละ 75 มีผู้บริหารให้คำแนะนำในการจัดทำ ก่อนการสอนครูทุกคนจัดเตรียมสื่อการสอน กิจกรรมสำหรับนักเรียนเลือกวิธีสอนโดยพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ และใช้วิธีสอนแบบสาธิตและการแบ่งกลุ่มทำงาน

2.3 การใช้สื่อการเรียนการสอน

ผู้บริหารพบปัญหาเรื่องมีเวลาไม่เพียงพอและขาดงบประมาณในการจัดทำสื่อการสอน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 50 ผู้บริหารร้อยละ 75 ให้ครูตรวจสอบความพร้อมของสื่อการสอนอย่างสม่ำเสมอ

ครูงานบ้านทุกคน ผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง มีสื่อการสอนไม่เพียงพอ ครูร้อยละ 75 มีอุปกรณ์และเครื่องมือสมัยใช้การได้ดี ครูร้อยละ 50 จัดเก็บสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์ ไว้ในห้องปฏิบัติการ

ครูงานเกษตรทุกคน ผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง ครูร้อยละ 75 มีสื่อการสอนไม่เพียงพอ ครูร้อยละ 50 แก้ปัญหาโดยนำวัสดุในห้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ ครูร้อยละ 75 มีอุปกรณ์ทันสมัยใช้การได้ดี ครูร้อยละ 50 เก็บสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์ ไว้ในห้องที่จัดไว้เฉพาะ

ครูงานประดิษฐ์และงานช่างทุกคนผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง ครูร้อยละ 50 มีอุปกรณ์ทันสมัย ใช้การได้ดี ครูจัดเก็บสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์ ไว้ในห้องที่จัดไว้เฉพาะและเก็บไว้ในห้องปฏิบัติงาน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 50

2.4 การวัดและประเมินผล

ผู้บริหารทุกคนพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล โดยการสร้างเครื่องมือหลาย ๆ ชนิด ผู้บริหารประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูโดยการสังเกต การปฏิบัติงาน และดูผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ครูงานบ้านร้อยละ 75 ประเมินผลความรู้ของนักเรียนก่อนโดยใช้แบบทดสอบ ครูวัดและประเมินผลโดยการตรวจผลงานและสังเกตการปฏิบัติงาน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ครูร้อยละ 75 ได้เครื่องมือวัดและประเมินผลจากคู่มือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ ของกรมวิชาการ

ครูงานเกษตรทุกคน ประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนสอนโดยใช้แบบทดสอบ วัดและประเมินผลโดยการตรวจผลงาน ครูร้อยละ 50 ได้เครื่องมือวัดและประเมินผลจากกลุ่มโรงเรียนจัดทำให้

ครูงานประดิษฐ์และงานช่างทุกคนประเมินผลความรู้ของนักเรียนก่อนโดยการซักถามและใช้แบบทดสอบครูวัดและประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบและสังเกตการปฏิบัติงาน ครูร้อยละ 75 ได้เครื่องมือวัดและประเมินผลจากคู่มือวัดจุดประสงค์ของการเรียนรู้ของกรมวิชาการ

2.5 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างผู้บริหารกับครู

ผู้บริหารจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียนโดยการแสดงผลงานและแข่งขันทักษะในการทำงาน ผู้บริหารทุกคน จัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน

ครูงานบ้านทุกคน ครูงานเกษตรร้อยละ 75 และครูงานประดิษฐ์และงานช่างทุกคน เติบโตการทำงานของนักเรียนแต่ละคนขณะปฏิบัติงาน และให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ปัญหา

โรงเรียนขาดครูที่มีความรู้เฉพาะด้าน สถานที่เรียนมีจำนวนไม่เพียงพอ ไม่มีห้อง จัดเก็บอุปกรณ์โดยเฉพาะ

ข้อเสนอแนะ

ผู้บริหารควรจัดหาครูที่มีความรู้เฉพาะด้าน จัดสถานที่ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน จัดสร้างห้องเก็บอุปกรณ์กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพโดยเฉพาะ

สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามสรุปได้ดังนี้

ผู้บริหารร้อยละ 55.6 เป็นเพศหญิง โดยมีอายุสูงกว่า 49 ปี ร้อยละ 77.8 ผู้บริหารร้อยละ 88.9 มีวุฒิปริญญาตรี ผู้บริหารร้อยละ 40 มีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารตั้งแต่ 16 ขึ้นไป ผู้บริหารร้อยละ 41.7 ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก (มีนักเรียน 0-400 คน)

ครูงานบ้านทุกคน เป็นเพศหญิง โดยมีอายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี ร้อยละ 45.4 ครู ร้อยละ 71.9 มีวุฒิปริญญาตรี ครูร้อยละ 50 มีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐาน อาชีพมากกว่า 6 ปี ครูร้อยละ 56.3 สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพด้วยความสนใจ ครูร้อยละ 47.1 ไม่เคยเข้ารับการอบรมการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ตามแนวหลักสูตรประถม ศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

ครูงานเกษตรร้อยละ 57.1 เป็นเพศชาย โดยมีอายุสูงกว่า 49 ปี ร้อยละ 42.9 ครูร้อยละ 83.3 มีวุฒิปริญญาตรี ครูร้อยละ 47.2 มีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐาน อาชีพมากกว่า 6 ปี ครูร้อยละ 77.8 สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพโดยได้รับมอบหมายจาก ผู้บริหาร ครูร้อยละ 41.7 ไม่เคยเข้ารับการอบรมการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ตามแนว หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ครูงานประดิษฐ์และงานช่างร้อยละ 91.4 เป็นเพศหญิง โดยมีอายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี และ 40-49 ปี มีจำนวนใกล้เคียงกัน ครูร้อยละ 91.4 มีวุฒิปริญญาตรี ครู ร้อยละ 54.3 มี

ประสบการณ์ในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพมากกว่า 6 ปี ครูร้อยละ 51.4 สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพโดยได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร ครูร้อยละ 42.8 เคยเข้ารับการอบรมการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ตามแนวหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จำนวน 3 วัน

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

2.1 การจัดบรรยากาศการเรียนการสอน

ผู้บริหารร้อยละ 88.6 ให้คำแนะนำในการตกแต่งห้องเรียน ผู้บริหารร้อยละ 97.2 ให้ครูจัดป้ายนิเทศตามเรื่องและเนื้อหาที่สอน รองลงมาผู้บริหารร้อยละ 94.3 ให้ครูตกแต่งห้องเรียนด้วยผลงานของนักเรียน

ครูงานบ้านร้อยละ 57.6 มี สถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ครูร้อยละ 3.2 แก้ปัญหาโดยหาสถานที่ว่างในโรงเรียนมาใช้ในการเรียนการสอนครูร้อยละ 66.7 จัดมุมแสดงผลงานของนักเรียนในห้องปฏิบัติงาน

ครูงานเกษตรร้อยละ 52.8 จัดให้มีเรือนเพาะชำ ครูร้อยละ 76.9 มีแปลงเกษตรพื้นที่ต่ำกว่า 1 ตารางเมตร ต่อนักเรียน 1 คน ครูร้อยละ 91.4 มีสถานที่ เครื่องมืออุปกรณ์ไม่เพียงพอ ครูร้อยละ 51.4 แก้ปัญหาโดยหาสถานที่ว่างในโรงเรียนมาใช้ในการเรียนการสอน

ครูงานประดิษฐ์และงานช่างร้อยละ 77.1 จัดมุมแสดงผลงานของนักเรียนในห้องเรียน

2.2 การวางแผนการสอน

ผู้บริหารร้อยละ 94.1 มีจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อให้ให้นักเรียนมีทักษะในการประกอบอาชีพ ผู้บริหารร้อยละ 97.1 จัดแผนการสอนเพื่อให้ครูใช้เป็นเอกสารประกอบหลักสูตร ผู้บริหารร้อยละ 91.2 เพิ่มพูนความรู้และทักษะของครูผู้สอนโดยการอบรมระยะสั้น ผู้บริหารร้อยละ 80 ส่งเสริมการทำแผนการสอนโดยการจัดการอบรมและประชุมสัมมนา

ผู้งานบ้านร้อยละ 54.5 เป็นผู้จัดทำแผนการสอน โดยมีหัวหน้ากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพและครูการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ให้คำแนะนำในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 87.9 จัดเตรียมสื่อการสอนก่อนการสอน รองลงมาครูร้อยละ 84.8 เตรียมกิจกรรมสำหรับนักเรียน ครูร้อยละ 84.8 เลือกวิธีสอนโดยพิจารณาจากจุดประสงค์ การเรียนรู้ ครูร้อยละ 78.1 สอนแบบการแบ่งกลุ่มทำงาน ครูร้อยละ 85.3 ให้นักเรียนมีส่วนร่วมช่วยเหลือในการทำงานซึ่งกันและกัน

ครูงานเกษตรร้อยละ 40 เป็นผู้จัดทำแผนการสอน ครูร้อยละ 61.1 มีครูกลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพ ให้คำแนะนำการจัดทำ ครูร้อยละ 80.6 จัดเตรียมกิจกรรม สำหรับ นักเรียนก่อนการสอน การเลือกวิธีสอนพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้และลักษณะเนื้อหา วิชา มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 77.8 ครูร้อยละ 86.1 สอนแบบการแบ่งกลุ่มทำงาน ครูร้อยละ 66.7 ให้นักเรียนปลูกพืชและดูแลในแปลงเพาะชำ สถานที่ที่กำหนดให้

ครูงานประดิษฐ์และงานช่างร้อยละ 48.6 เป็นผู้จัดทำแผนการสอนครูร้อยละ 64.7 มีครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ให้คำแนะนำในการจัดทำก่อนการสอน ครูร้อยละ 94.3 เตรียมสื่อการสอน ครูร้อยละ 91.4 เลือกพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ ครูร้อยละ 97.1 ใช้วิธี สอนแบบสาธิต รองลงมาครูร้อยละ 88.6 สอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน ในการฝึกปฏิบัติงาน ให้แล้ว เสร็จครูให้นักเรียนนำงานกลับไปทำต่อที่บ้านและให้นักเรียนมีส่วนช่วยเหลือในการทำงานซึ่ง กันและ กัน

2.3 การใช้สื่อการเรียนการสอน

ผู้บริหารร้อยละ 57.1 พบปัญหาการมีงบประมาณไม่เพียงพอในการจัดเตรียมสื่อ การสอน รองลงมาผู้บริหารร้อยละ 54.3 พบปัญหาเกี่ยวกับความร่วมมือจากครู ผู้บริหารร้อยละ 71.4 ให้ครูตรวจตรวจสอบความพร้อมของสื่อการสอนอย่างสม่ำเสมอ

ครูงานบ้านร้อยละ 75 ผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง ครูร้อยละ 54.5 มีสื่อการสอน ไม่เพียงพอ ครูร้อยละ 72.7 แก้ปัญหาโดยการนำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ ครูร้อยละ 54.5 ครู งานบ้านร้อยละ 91.2 ครูงานเกษตรร้อยละ 97.2 และครูงานประดิษฐ์และงานช่างร้อยละ 91.4 เติ นดูการทำงาน of นักเรียนขณะปฏิบัติงาน และครูงานบ้านร้อยละ 1 คน ครูงานเกษตรร้อยละ 97.2 และครูงานประดิษฐ์และงานช่างร้อยละ 94.3 ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

2.4 การวัดและประเมินผล

ผู้บริหารร้อยละ 68.6 พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลโดยการสร้างเครื่องมือ หลายชนิด รองลงมาผู้บริหารร้อยละ 62.09 มีการวิเคราะห์ข้อสอบ ผู้บริหารร้อยละ 82.9 ประเมิน ผลการจัดการเรียนการสอนโดยดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผู้บริหาร ร้อยละ 65.7 นำผลการวัดและประเมินผลไปจัดการศึกษาให้ตรงกับจุดมุ่งหมาย รองลงมาผู้บริหาร ร้อยละ 62.9 นำไปจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น

ครูงานบ้านร้อยละ 80.6 ประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนการสอนโดยการซัก ถาม รองลงมาผู้บริหารร้อยละ 77.4 ใช้แบบสอบถาม ครูวัดและประเมินผลโดยใช้แบบสอบถามและ ตรวจผลงานมีจำนวนที่เท่ากัน คือร้อยละ 94.1 รองลงมาครูร้อยละ 93.1 สังเกตการปฏิบัติงาน ครู ร้อยละ 72.7 ได้เครื่องมือวัดและประเมินผลจากคู่มือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ ของกรมวิชาการ

ครูงานเกษตรร้อยละ 75.0 ประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนการสอนโดยการซักถาม ครูร้อยละ 97.2 วัดและประเมินผลโดยการตรวจผลงาน รองลงมาครูร้อยละ 94.4 สังเกตการปฏิบัติงาน ครูร้อยละ 33.3 สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลขึ้นใช้เอง

ครูงานประดิษฐ์และงานช่างร้อยละ 93.5 ประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนการสอนโดยการซักถาม ครูร้อยละ 97.1 วัดและประเมินผลโดยการสังเกตการปฏิบัติงานครูร้อยละ 79.4 ได้เครื่องมือวัดและประเมินผลจากคู่มือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ของกรมวิชาการ

2.5 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างผู้บริหารกับครู

ผู้บริหารร้อยละ 97.1 จัดการแสดงผลงานเพื่อสนับสนุนความสามารถพิเศษของนักเรียน ผู้บริหารร้อยละ 97.1 จัดกิจกรรมภายในโรงเรียน ผู้บริหารร้อยละ 85.7 ให้ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เข้าพบเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน ตามลำดับ

ครูงานเกษตรร้อยละ 97.2 เติมนดูการทำงานของนักเรียนขณะปฏิบัติงานครูร้อยละ 97.2 ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ปัญหา

โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้าน ขาดงบประมาณในการซ่อมแซมอุปกรณ์ ครูมีเวลาจำกัดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนบางคนขาดแคลนทุนทรัพย์ ครูผู้สอนมีภาระงานนอกเหนือจากการสอนมาก ผู้ปกครองและนักเรียนไม่ให้ความสำคัญต่อการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

ข้อเสนอแนะ

ผู้บริหารจัดหาบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้าน จัดสรรงบประมาณในการซ่อมแซมอุปกรณ์อย่างเพียงพอ ปรับเนื้อหากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพให้เหมาะกับเวลาและวัยของผู้เรียน จัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่ขาดแคลน มีผู้ช่วยบริหารเพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ของครู จัดประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

ทบวงมหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผู้บริหารทุกคน เป็นเพศหญิง โดยมีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปี มีวุฒิปริญญาโท ผู้บริหารร้อยละ 66.7 มีประสบการณ์เป็นผู้บริหารมากกว่า 16 ปีขึ้นไป และปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ (มีนักเรียน 800 คนขึ้นไป)

ครูงานบ้านทุกคน เป็นเพศหญิง มีวุฒิปริญญาตรี ครูร้อยละ 66.7 มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 6 ปี และครูร้อยละ 75.0 สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพด้วยความสนใจ ไม่ได้รับการอบรมการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

ครูงานเกษตรทุกคน เป็นเพศหญิง และมีอายุสูงกว่า 49 ปี ร้อยละ 66.7 ครูร้อยละ 66.7 มีวุฒิปริญญาโท ครูร้อยละ 66.7 มีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพมากกว่า 6 ปี และสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพด้วยความสนใจ ครูร้อยละ 66.7 ไม่เคยเข้ารับการอบรมการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

ครูงานประดิษฐ์และงานช่าง ครูร้อยละ 66.7 เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี ร้อยละ 66.7 ครูร้อยละ 66.7 มีวุฒิปริญญาโท ทุกคนมีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพมากกว่า 6 ปี ครูร้อยละ 66.7 สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพด้วยความสนใจ

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอน

2.1 การจัดบรรยากาศการเรียนการสอน

ผู้บริหารร้อยละ 66.7 จัดหาห้องเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ผู้บริหารแนะนำให้ครูจัดบรรยากาศในห้องเรียนโดยการจัดป้ายนิเทศ ตกแต่งห้องด้วยผลงานของนักเรียน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการสอน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 66.7

ครูงานบ้านทุกคนมีห้องฝึกปฏิบัติและอุปกรณ์อย่างเพียงพอและตกแต่งห้องปฏิบัติงานโดยการจัดป้ายนิเทศตามเรื่องและเนื้อหาที่สอน

ครูงานเกษตรจัดให้มีแปลงเกษตร ห้องฝึกปฏิบัติงาน เครื่องและอุปกรณ์ มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 66.7 ครูร้อยละ 66.7 มีแปลงเกษตรสำหรับนักเรียนพื้นที่ต่ำกว่า 1 ตารางเมตร ต่อนักเรียน 1 คน ทุกคนมีสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ไม่เพียงพอ

ครูงานประดิษฐ์และงานช่างทุกคนมีห้องฝึกปฏิบัติ เครื่องมือ และอุปกรณ์ไม่เพียงพอ และจัดตกแต่งห้องฝึกปฏิบัติการโดยการจัดป้ายนิเทศตามเรื่องและเนื้อหาที่สอน

2.2 การวางแผนการสอน

ผู้บริหารทุกคนมีจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ทุกคนจัดเอกสารประกอบหลักสูตรได้แก่แผนการสอนให้แก่ครูผู้สอน เพิ่มพูนความรู้และทักษะของครูผู้สอนโดยจัดประชุมปฏิบัติการ และส่งเสริมการทำแผนการสอนโดยจัดอบรมและประชุมสัมมนา

ครูงานบ้านทุกคนเป็นผู้จัดทำแผนการสอน โดยมีหัวหน้ากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ และครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ให้คำแนะนำในการจัดทำเอกสารก่อนการสอน ครูจัดเตรียมสื่อการสอน สถานที่ฝึกปฏิบัติ กิจกรรมและอุปกรณ์สำหรับนักเรียน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ การเลือกวิธีการสอนพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ ความพร้อมของผู้เรียน ลักษณะเนื้อหาวิชา และใช้วิธีการสอนแบบสาธิต การเรียนในห้องปฏิบัติการงานและการแบ่งกลุ่มทำงาน ร้อยละ 100.0

ครูงานเกษตรทุกคนเป็นผู้จัดทำแผนการสอน มีครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ให้คำแนะนำในการจัดทำเอกสาร ก่อนการสอนครูจัดเตรียมสื่อการสอน กิจกรรมสำหรับนักเรียน เลือกวิธีสอนโดยพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีสอนใช้สอนแบบอภิปรายและเรียนในห้องปฏิบัติการ

ครูงานประดิษฐ์และงานช่างทุกคน เป็นผู้จัดทำแผนการสอน มีครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ให้คำแนะนำในการจัดทำเอกสาร ก่อนการสอน ครูจัดเตรียมสื่อการสอน สถานที่กิจกรรมและอุปกรณ์สำหรับนักเรียน การเลือกวิธีการสอนพิจารณาจากความพร้อมของผู้เรียน ลักษณะของเนื้อหาวิชา มีจำนวนที่เท่ากัน คือ วิธีการสอนใช้การสอนแบบกำหนดงาน การเรียนรู้ด้วยการแก้ปัญหา การเรียนในห้องปฏิบัติการ การสาธิต

2.3 การใช้สื่อการเรียนการสอน

ผู้บริหารร้อยละ 66.7 พบปัญหาเกี่ยวกับมีเวลาไม่เพียงพอในการจัดเตรียมสื่อการสอน ผู้บริหารทุกคน จัดสรรงบประมาณในการปรับปรุง ซ่อมแซม สื่อการสอน

ครูงานบ้านทุกคน ผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง มีอุปกรณ์ทันสมัยใช้การได้ดี ครูจัดเก็บสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์ไว้ในห้องที่จัดไว้เฉพาะ

ครูงานเกษตรทุกคนผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง ครูร้อยละ 66.7 มีอุปกรณ์ทันสมัยใช้การได้ดี จัดเก็บสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์ ไว้ในห้องที่จัดไว้เฉพาะ

ครูงานประดิษฐ์และงานช่างทุกคนซื้อสื่อการสอนสำเร็จรูป มีอุปกรณ์ทันสมัยใช้การได้ดีจัดเก็บสื่อการสอน และวัสดุอุปกรณ์ไว้ในห้องปฏิบัติการ

2.4 การวัดและประเมินผล

ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลโดยการวิเคราะห์ข้อสอบ การจัดทำคลังข้อสอบมีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 33.3 ผู้บริหารประเมินผลผลการจัดการเรียนการสอนของครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ โดยการสังเกตการปฏิบัติงานและดูผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 66.7 ผู้บริหารร้อยละ 66.7 นำผลการวัดและประเมินผลไปจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

ครูงานบ้านและครูงานเกษตร มีการประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนการสอน โดยการซักถามและใช้แบบทดสอบ มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 66.7 ครูงานบ้านและงานเกษตร ทุกคนวัดและประเมินผลโดยการตรวจผลงาน สังเกตการปฏิบัติงานและใช้แบบทดสอบ

ครูงานประดิษฐ์และงานช่าง ร้อยละ 66.7 ประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนการเรียนโดยการซักถาม ครูทุกคนประเมินผลใช้การตรวจผลงานและสังเกตการปฏิบัติงานและสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลขึ้นใช้เอง

2.5 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างผู้บริหารกับครู

ผู้บริหารจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียนโดยการแสดงผลงานและแข่งขันทักษะในการทำงาน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 66.7 โดยจัดภายใน โรงเรียนและจัดชุมนุมโครงการทั้งโรงเรียนและระหว่างโรงเรียนมีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 33.3 ผู้บริหารร้อยละ 66.7 ให้ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ เข้าพบเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน

ครูงานบ้าน ครูงานเกษตรและครูงานประดิษฐ์และงานช่าง ทุกคนเดินดูการทำงาน of นักเรียนขณะปฏิบัติงานและให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ปัญหา

โรงเรียนมีสถานที่ ห้องฝึกปฏิบัติงานไม่เพียงพอ ผู้ปกครองและนักเรียนไม่ให้ความสำคัญต่อการเรียนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ครูมีเวลาไม่เพียงพอต่อการผลิตสื่อการสอน เนื่องจากมีภาระงานมาก ครูมีเวลาจำกัดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ เครื่องมือวัดและประเมินผลยังขาดมาตรฐาน

ข้อเสนอแนะ

ผู้บริหารจัดหาสถานที่ให้เพียงพอกับความต้องการ จัดประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการเรียนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ กระจายงานที่นอกเหนือจากการสอนให้ครูอย่างทั่วถึงและควรได้มีการศึกษาวิจัยและประเมินผลเพิ่มเติม

ข. ข้อมูลเพิ่มเติมจากการสังเกต สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน โรงเรียนมีขนาดกลาง (มีนักเรียน 400-800 คน)
2. สภาพการจัดการเรียนการสอน ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพส่วนใหญ่จัดให้มีสถานที่ต่างๆ เพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น ห้องฝึกปฏิบัติงาน ห้องโภชนาการ ห้องเย็บผ้า แปลงเกษตร และสถานที่เลี้ยงสัตว์ มีการจัดตกแต่งห้องด้วยผลงานของนักเรียน มีมุมค้นคว้าต่างๆ และจัดป้ายนิเทศตามเรื่องและเนื้อหาที่สอน
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพจัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน และใช้การสอนแบบสาธิตและให้นักเรียนปฏิบัติงานจริง
4. การใช้สื่อการเรียนการสอน ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพมีการเตรียมโดยการส่งนักเรียนล่วงหน้า การใช้สื่อการสอนส่วนใหญ่ใช้ใบงานและผลิตขึ้นใช้เอง การจัดเก็บสื่อการสอนจัดเก็บไว้ในห้องฝึกปฏิบัติการ
5. การวัดและประเมินผล ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพวัดและประเมินผลก่อนและหลังการเรียนการสอน โดยการซักถาม ทดสอบ และการตรวจผลงาน
6. ปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนในห้องเรียน ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนในทุกๆ ด้าน

ค. ข้อมูลเพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์ สรุปได้ดังนี้

ผู้บริหารให้ความสำคัญในการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพในทุกๆ ด้าน
ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพพบว่า หลักสูตรและเนื้อหาครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพบางเรื่องยากเกินไปไม่เหมาะกับนักเรียน ควรปรับเนื้อหาให้ง่ายขึ้น และปัญหาที่พบมากคือนักเรียนขาดความรับผิดชอบทำให้เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ของโรงเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งสามารถอภิปรายผลดังรายละเอียดต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

1. ด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากผลการวิจัยพบว่า

ครูงานบ้านและครูงานประดิษฐ์และงานช่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งเป็นเพศที่มี อัลเตอร์แมน คาร์รอลล์ และคณะ (1991) กล่าวว่า ให้ความสำคัญในการทำงานร่วมกันเกี่ยวกับ เรื่องความรู้ของผู้ร่วมงาน ความสามารถและความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งจะส่งผลให้การทำงานมี ประสิทธิภาพมากขึ้น ครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มการ งานและพื้นฐานอาชีพ มากกว่า 6 ปี ซึ่งนับว่าเป็นช่วงเวลาที่ มีประสบการณ์น้อยมากพอสมควร ครู กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพมีวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา ย่อมทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการ จัดการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพเฉพาะงานบ้านและงานเกษตร สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ โดยได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิโรจน์ วัฒนานิมิตรกุล (2530) ซึ่งพบว่า ส่วนใหญ่ครูต้องสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เพราะความจำเป็นที่โรงเรียนสามารถจัดครูเฉพาะกลุ่มวิชานี้ได้เพียงร้อยละ 2.2 เท่านั้น ครูกลุ่มการ งานและพื้นฐานอาชีพ เฉพาะงานบ้านและงานเกษตรไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสอนกลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ช่อทิพย์ ธรรมรักษ์ (2527) และ วิโรจน์ วัฒนานิมิตรกุล (2530) คือ เหตุที่ครูไม่ได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสอนกลุ่มการงานและ พื้นฐานอาชีพอาจเพราะว่าผู้บริหารระดับสูงกว่าโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการสอนกลุ่มประสบการณ์ นี้น้อยกว่ากลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ และเป็นสาเหตุเดียวกับที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่ง ชาติ (2535) สรุปปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ คือ ผู้บริหารโรง เรียนไม่เห็นความสำคัญและไม่ให้ความสำคัญสนับสนุนวิชานี้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมีเจตคติที่ไม่ดี ความไม่ เข้าใจถึงหลักการ และเป้าหมายของหลักสูตรอย่างแท้จริง

2. การจัดบรรยากาศการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า

ส่วนใหญ่ผู้บริหารจัดให้มีสถานที่ต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนกลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพ เช่น ห้องปฏิบัติงาน โรงเพาะชำ แปลงเกษตร แต่ยังคงพบว่าครูกลุ่มการงานและ พื้นฐานอาชีพ เห็นว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ยังมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ครูกลุ่มการงานและพื้นฐาน อาชีพ จึงแก้ไขปัญหาโดยหาสถานที่ว่างในโรงเรียนมาใช้ในการเรียนการสอน ดังนั้นผู้บริหารจึงควร ต้องจัดหาสถานที่หรือสิ่งสนับสนุนต่าง ๆ ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ซึ่งอาจทำได้ยากเพราะ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนมาก พื้นที่ ส่วนหนึ่งของโรงเรียนใช้ประโยชน์ทางอื่น เช่น สนามกีฬา สนามเด็กเล่นหรือสวนไว้สำหรับก่อสร้าง สิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ ครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพส่วนใหญ่จึงปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้

เหมาะกับสภาพโรงเรียน เช่น ครูงานเกษตรให้นักเรียนปลูกพืชในกระดาด หรือไม้แขวนตามระเบียบต่าง ๆ

ในด้านการตกแต่งห้องฝึกปฏิบัติงาน ผู้บริหารและครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพส่วนใหญ่เห็นถึงความสำคัญนี้เพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน ผลการวิจัยสอดคล้องกับการบัลดี (1993) กล่าวไว้ว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพมีลักษณะหนึ่งที่ได้ชัด คือ โรงเรียนมีบรรยากาศที่ดี ทำให้เป็นที่พอใจของครู นักเรียนและผู้ปกครองและยังสอดคล้องกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2539-2550 ที่เน้นถึงการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ตกแต่งห้องด้วยผลงานของนักเรียน จัดป้ายนิเทศตามเรื่องและเนื้อหาที่สอน ผลการวิจัยสอดคล้องกับ อวยพร ศรีภา (2533) กล่าวว่า การจัดตกแต่งห้องด้วยผลงานของนักเรียนเป็นการส่งเสริมให้กำลังใจนักเรียนที่เป็นเจ้าของผลงาน และยังทำให้นักเรียนอื่น ๆ มีความกระตือรือร้นจะผลิตผลงานของตนเองออกมาและยังเป็นเครื่องชี้ความสามารถของครูผู้สอน อันจะส่งผลความดีความชอบของครูต่อไป

3. การวางแผนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารส่วนใหญ่ มีจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ซึ่งนักเรียนในโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี เมื่ออยู่บ้านมีคนดูแลและทำงานต่าง ๆ ให้นักเรียนจึงไม่มีโอกาสฝึกฝนทักษะการทำงานต่าง ๆ โรงเรียนจึงเป็นแหล่งเดียวที่จะฝึกฝนทักษะการทำงานต่าง ๆ ให้กับนักเรียน ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพส่วนใหญ่จัดทำแผนการสอนเอง ผู้บริหารส่งเสริมการทำแผนการสอนโดยให้ครูเข้าอบรมระยะสั้น ก่อนการสอนครูส่วนใหญ่มีการจัดเตรียมสื่อการสอน อุปกรณ์ฝึกปฏิบัติ กิจกรรมสำหรับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติงานจริง เป็นการสอนที่ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง อันเป็นสิ่งสำคัญของการสอนวิชานี้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับข้อคิดของ อัปสร มีสิงห์ (2534) ที่กล่าวว่าให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมหลากหลายและจัดประสบการณ์ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ และค้นพบคำตอบด้วยตนเอง แต่ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ส่วนหนึ่งพบปัญหาเกี่ยวกับการมีเวลาจำกัดในการทำกิจกรรม ทำให้มีเวลาปฏิบัติงานไม่เพียงพอ จึงต้องให้นักเรียนมาฝึกฝนทักษะเพิ่มเติมในช่วงพักกลางวันหรือหลังเลิกเรียน ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ จึงเสนอแนะว่าโรงเรียนควรมีชมรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ เพิ่มเติมอีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่า ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพส่วนใหญ่ไม่มีการจัดทำใบงาน ซึ่งใบงานจะมีรายละเอียดของกิจกรรมการเรียนการสอนทุกขั้นตอน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2527) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการใช้ใบงานว่าเป็นการช่วยลดภาระของครูผู้สอน เพราะนักเรียนสามารถศึกษาปฏิบัติด้วยตนเองตามขั้นตอนที่กำหนดให้ และจากการสังเกตครูที่ได้รับ

รางวัลดีเด่นทั้ง 3 งาน จะใช้ไปงานในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้ครูมีเวลาดูแลนักเรียนที่ขาดทักษะในการทำงานได้มากขึ้น ซึ่งถ้าครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพได้นำไปงานมาใช้ อาจช่วยแก้ปัญหาเรื่องความจำกัดของเวลาในการทำกิจกรรม ทำให้สามารถจัดกิจกรรมได้หลากหลายมากขึ้น ครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพส่วนใหญ่ใช้การสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นของการอยู่ร่วมกันในสังคมปัจจุบัน ซึ่งเป็นสิ่งที่หลักสูตรต้องการและเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมช่วยเหลือในการทำงานซึ่งกันและกัน

4. การใช้สื่อการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารส่วนใหญ่ พบว่า ครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพมีปัญหาเกี่ยวกับมีเวลาไม่เพียงพอในการจัดเตรียมสื่อการสอน ครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพเฉพาะงานบ้าน งานประดิษฐ์ และงานช่าง ผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง ครูงานเกษตรซื้อสื่อการสอนสำเร็จรูป ซึ่งอาจเป็นเพราะสื่อการสอนงานเกษตรส่วนใหญ่เน้นตัวอย่างจริง รูปภาพเหมือนจริง ไม่สามารถที่จะผลิตขึ้นเองได้ ครูงานบ้านมีอุปกรณ์การฝึกปฏิบัติไม่เพียงพอ จึงแก้ปัญหาโดยขอยืมเครื่องมือและอุปกรณ์จากแหล่งต่าง ๆ ครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพมีอุปกรณ์ทันสมัย ใช้การได้ดี ครูงานบ้านและงานเกษตรจัดเก็บสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์ ไว้ในห้องที่จัดไว้เฉพาะ ครูงานประดิษฐ์และงานช่างจัดเก็บไว้ในห้องฝึกปฏิบัติการ

5. การวัดและประเมินผล

ผู้บริหารส่วนใหญ่ ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ โดยดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อชื่อเสียงของโรงเรียน ถ้านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี ย่อมส่งผลให้โรงเรียนมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป ซึ่งงานวิจัยนี้สอดคล้องกับ สุนีย์ สิงหะคะเซนท์ (2534) ที่กล่าวว่า คะแนนที่ได้จากการวัดผลทางการศึกษาจะสามารถนำมาประเมินประสิทธิภาพในการสอนของครูได้ ครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพมีการประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนการเรียน โดยการซักถามครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพวัดประเมินผลโดยการตรวจผลงาน ให้แบบทดสอบ และสังเกตการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ วิโรจน์ วัฒนานิมิตรกุล (2530) กล่าวว่า การสังเกตการปฏิบัติงาน เป็นผลดีต่อครูผู้สอน คือ ช่วยให้การประเมินผลการเรียนการสอนเป็นไปอย่างถูกต้องและละเอียดรอบคอบ นอกจากนี้ช่วยให้ครูสามารถแก้ไขข้อบกพร่องในการทำงานของนักเรียนได้ทันที ทั้งนี้ พยุงศักดิ์ สนเทศ (สารพัฒนาหลักสูตร : 84) ได้เสนอแนะไว้ว่า การสอบวัดเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ไม่ควรแยกวัดทักษะกระบวนการ โดยแยกเทศต่างหาก แต่ควรดำเนินการผสมผสานไปกับการสอบวัดจุดประสงค์การเรียนรู้อื่น ๆ สอดแทรกไปกับข้อสอบที่เคยใช้กันตามปกติ ส่วนใหญ่ครูกลุ่มการงานและ

พื้นฐานอาชีพได้เครื่องมือวัดและประเมินผลมาจากคู่มือจัดจุดประสงค์ของการเรียนรู้ของกรมวิชาการ

6. ปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน จากผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารส่วนใหญ่ให้ครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพได้มีโอกาสติดต่อเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน และสนับสนุนการจัดกิจกรรมแสดงผลงานของนักเรียน ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วยให้ผู้ปกครองและนักเรียนเข้าใจการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพให้มากขึ้น ครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพเดินดูการทำงาน of นักเรียนขณะปฏิบัติงาน ซึ่งจะช่วยให้ครูทราบปัญหาของนักเรียนและสามารถช่วยเหลือแก้ไขการทำงาน of นักเรียนได้ทันที และให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

7. ปัญหา แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะ จากผลการวิจัยพบว่า

ส่วนใหญ่โรงเรียนขาดครูที่มีความรู้เฉพาะด้าน ครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพปัจจุบันจึงต้องศึกษาค้นคว้า ผักผ่อนทักษะต่าง ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ ซึ่งแนวนโยบายปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2539-2550 มีนโยบายที่ให้ครูทุกคนได้เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องทั่วถึง โดยในทุก 2 ปี ต้องผ่านการอบรมอย่างน้อย 1 ครั้ง ซึ่งมีผลทำให้ช่วยลดปัญหาขาดครูผู้ชำนาญลงได้ นอกจากนี้ผู้บริหารควรจัดให้โรงเรียนมีชมรม เพื่อให้นักเรียนฝึกฝนทักษะเพิ่มเติม นอกเหนือจากที่ครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ให้นักเรียนฝึกฝนในช่วงพักกลางวันหรือหลังเลิกเรียน และควรมีการประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการเรียนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อให้ผู้ปกครองสนับสนุนและช่วยฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ของนักเรียนเมื่ออยู่ที่บ้าน

สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โดยมีอายุสูงกว่า 49 ปี มีวุฒิปริญญาตรี และมีประสบการณ์การบริหารมากกว่า 16 ปี ซึ่งนับว่าเป็นผู้บริหารที่มีคุณวุฒิเหมาะสมกับการพัฒนาโรงเรียน ครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพเฉพาะงานบ้านเป็นเพศหญิง ซึ่งเป็นเพศที่ ฮัลเตอร์แมน คาร์รอล และคณะ (1991) กล่าวว่า เป็นเพศที่ให้ความสำคัญในการทำงานร่วมกัน ในเรื่องความรู้ของผู้ร่วมงาน ความสามารถและความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรีมีประสบการณ์

ในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพมากกว่า 16 ปี ซึ่งนับวันเป็นผู้มีประสบการณ์อยู่มากพอสมควร เหตุผลของการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพส่วนใหญ่โดยความสมัครใจ

2. การจัดบรรยากาศการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า

ส่วนใหญ่ผู้บริหารจัดให้มีวัสดุในการตกแต่งห้องเรียน ให้คำแนะนำในการจัดห้องเรียนและจัดหาห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเฉพาะงานบ้าน งานประดิษฐ์และงานช่างตกแต่งห้องด้วยผลงานของนักเรียน จัดป้ายนิเทศตามเรื่องและเนื้อหาที่สอน เพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ คาร์กัลบี้ (1993) กล่าวว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพมีลักษณะหนึ่งที่ได้ชัดคือ โรงเรียนมีบรรยากาศที่ดี ทำให้เป็นที่พอใจของครู นักเรียนและผู้ปกครองและยังสอดคล้องกับแนวนโยบายปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2539-2550 ที่เห็นถึงการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับ อวยพร ศรีภา (2533) กล่าวว่า การตกแต่งห้องด้วยผลงานของนักเรียนเป็นการส่งเสริมให้กำลังใจนักเรียนที่เป็นเจ้าของผลงานและยังทำให้นักเรียนอื่น ๆ มีความกระตือรือร้นจะผลิตผลงานของตนเองตามและยังเป็นเครื่องชี้ความสามารถของผู้อื่น อันจะส่งผลความดีความชอบของครูต่อไป

3. การวางแผนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารมีจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อให้นักเรียนมีเจตคติและค่านิยมที่ดีต่ออาชีพ เพื่อให้มีทักษะในการประกอบอาชีพและเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ผู้บริหารส่งเสริมการทำแผนการสอนของครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพโดยการตรวจแผนการสอน ให้คำแนะนำในการจัดทำแผนการสอน แนะนำให้เห็นประโยชน์และจัดอบรมประชุมสัมมนา ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เฉพาะงานบ้าน งานเกษตรที่กลุ่มโรงเรียนเป็นผู้จัดทำแผนการสอน ครูงานประดิษฐ์และงานช่างเป็นผู้จัดทำแผนการสอนเองครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเฉพาะงานบ้าน งานประดิษฐ์และงานช่าง ก่อนการสอนมีงานเตรียมใบงาน

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ อวยพร ศรีภา (2533) กล่าวว่า ใบงานหรือใบความรู้ เป็นสื่อการสอนที่สำคัญมากอย่างหนึ่ง เพราะในใบงานจะมีรายละเอียดของกิจกรรมการเรียนการสอนทุกขั้นตอน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2527) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการใช้ใบงานในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ว่าเป็นการช่วยลดภาระของครูผู้สอน เพราะนักเรียนสามารถศึกษาปฏิบัติด้วยตนเองตามขั้นตอนที่กำหนดให้ได้ นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกความรับผิดชอบของนักเรียนและเป็นการสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน ซึ่งผลจากการสังเกตผู้วิจัยพบว่า ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพที่ได้รับรางวัลดีเด่นทั้ง 3 งาน ใช้

ไปงานหรือไปความรู้ในการำทำกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการลดภาระของครูดังกล่าวมาแล้ว และช่วยให้ครูมีเวลาในการช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดทักษะการทำงานได้มากขึ้น นอกจากนี้ครูกลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพ ได้มีการจัดเตรียมกิจกรรมสำหรับนักเรียนและอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติงาน การ เลือกวิธสอนส่วนใหญ่ครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ พิจารณาจากจุดประสงค์ของการเรียนรู้ ครู กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพใช้วิธีการแบ่งกลุ่มทำงาน ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นของการอยู่ร่วมกัน ในสังคมปัจจุบัน ซึ่งเป็นสิ่งที่หลักสูตรต้องการ นอกจากนี้ครูงานประดิษฐ์งานและงานช่าง ใช้วิธีการ สอนแบบสาธิต ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจขั้นตอนการทำงานได้มากขึ้นอีก

4. การใช้สื่อการเรียนการสอน

ผู้บริหารส่วนใหญ่พบปัญหาเกี่ยวกับครูมีเวลาไม่เพียงพอสำหรับการผลิตสื่อการสอน และขาดงบประมาณในการจัดทำสื่อการสอน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ อวยพร ศรีภา (2533) และ พิชัย เอี่ยมสะอาด (2531) ซึ่งพบว่า ครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ พบปัญหาในเรื่องความ เพียงพอของงบประมาณ ทำให้มีสื่อการสอนไม่เพียงพอ และจากผลการวิจัยพบว่า ครูงานบ้านและ งานเกษตรมีสื่อการสอนไม่เพียงพอ ครูผู้สอนจึงแก้ปัญหาโดยนำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ ซึ่ง สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษากลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ของกระทรวงศึกษาธิการที่ ต้องการให้ครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ รู้จักนำวัสดุที่มีในท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน (กรมวิชาการ : 49) ครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีอุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัยใช้ได้ดี ครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพจัดเก็บอุปกรณ์ สื่อการสอนไว้ในห้องที่จัดไว้เฉพาะและห้องฝึก ปฏิบัติการ

5. การวัดและประเมินผล จากผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารมีการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลโดยการสร้างเครื่องมือหลาย ๆ ชนิด ซึ่ง ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ (กรมวิชาการ : 50) กล่าวว่า การวัด และประเมินผลด้วยเครื่องมือหลาย ๆ ชนิด จะทำให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนที่จัดการ สอนไว้หลายรูปแบบ ผู้บริหารประเมินผลการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ โดยการสังเกตการปฏิบัติงานและดูผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ สุณีย์ สิงหะคเชนทร์ (2534) ที่กล่าวว่า คะแนนที่ได้จากการวัดผลทางการศึกษาสามารถนำมา ประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูได้

ครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีการประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนการสอนโดย การใช้แบบทดสอบ วิธีการวัดและประเมินผลครูงานเกษตรใช้การตรวจผลงาน ครูงานบ้านใช้การ ตรวจผลงานและสังเกตการปฏิบัติงาน ครูงานประดิษฐ์และงานช่างใช้แบบทดสอบและแบบสังเกตการ

ปฏิบัติ จากผลการวิจัยสอดคล้องกับ วิโรจน์ วัฒนานิมิตกุล (2530) กล่าวว่า การสังเกตการปฏิบัติงาน เป็นผลดีต่อครูผู้สอน คือ ช่วยให้การประเมินผลการเรียนการสอนเป็นไปอย่างถูกต้องและละเอียดรอบคอบ นอกจากนี้ช่วยให้ครูสามารถแก้ไขข้อบกพร่องในการทำงานของนักเรียนได้ทันที ทั้งนี้ พยุงศักดิ์ สนเทศ (สารพัฒนาหลักสูตร : 84) ได้เสนอแนะว่า การสอบวัดเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ไม่ควรแยกวัดทักษะกระบวนการโดยแยกเทศต่างหาก แต่ควรดำเนินการผสมผสานไปกับการสอบวัดจุดประสงค์การเรียนรู้อื่น ๆ สอดแทรกไปกับข้อสอบที่เคยใช้กันตามปกติ ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เฉพาะงานบ้าน และงานประดิษฐ์และงานช่าง ได้เครื่องมือวัดและประเมินผลจากคู่มือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้จากกรมวิชาการ ส่วนครูงานเกษตรได้จากกลุ่มโรงเรียนจัดทำให้

6. ปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน จากผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารให้ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ได้มีโอกาสติดต่อเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน และจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียน โดยการแสดงผลงานและแข่งขันทักษะในการทำงาน ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเดินดูการทำงานของนักเรียนขณะปฏิบัติงาน ซึ่งจะช่วยให้ครูทราบปัญหาของนักเรียนและสามารถช่วยเหลือ แก้ไข การทำงานของนักเรียนได้ทันที ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

7. ปัญหา แนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะ จากผลการวิจัยพบว่า

ส่วนใหญ่โรงเรียนขาดครูที่มีความรู้เฉพาะด้าน แนวทางแก้ไขปัจจุบันครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ จึงต้องศึกษา ค้นคว้า ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ จากปัญหานี้แนวนโยบายปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2539-2550 มีนโยบายให้ครูทุกคนได้เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องทั่วถึง โดยในทุก 2 ปี ต้องผ่านการอบรมอย่างน้อย 1 ครั้ง ซึ่งจะทำให้ปัญหาดังกล่าวลดลงไปได้ ส่วนปัญหาด้านอื่นครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ พบปัญหาในเรื่องสถานที่ อุปกรณ์ฝึกปฏิบัติ ที่ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ถึงแม้ว่าผู้บริหารได้มีการจัดทำให้ ซึ่งครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพแก้ปัญหาโดยการใช้อย่างคุ้มค่าในโรงเรียนมาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งจากการสังเกตผู้วิจัยพบว่า ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ที่ได้รับรางวัลดีเด่นพบปัญหาเกี่ยวกับ อุปกรณ์ฝึกปฏิบัติงานไม่เพียงพอ ครูผู้สอนจึงดำเนินการจัดหาด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือจากแหล่งต่าง ๆ เพราะการรอจัดสรรงบประมาณจากทางราชการค่อนข้างช้าไม่ทันต่อการเรียนการสอน แนวทางนี้ถ้าครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ได้นำไปใช้จะช่วยลดปัญหาดังกล่าวลงได้ อีกประการหนึ่งครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ พบว่าห้องจัดเก็บอุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ มีจำนวนไม่เพียงพอ บางส่วนต้องเก็บไว้ตามมุมต่าง ๆ ของโรงเรียน ผู้บริหารควรมีการสร้างห้องเก็บเพิ่มเติม

สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุสูงกว่า 49 ปี มีวุฒิปริญญาตรีและมีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป

ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพเป็นเพศหญิง ซึ่งเป็นเพศที่ ฮัลเตอร์แมน คาร์รอลล์ และคณะ (1991) กล่าวว่า เป็นเพศที่ให้ความสำคัญในการทำงานร่วมกันในเรื่องความรู้ของผู้ร่วมงาน ความสามารถและความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 6 ปี นับว่าเป็นสิ่งดีที่นักเรียนได้ครูที่มีความรู้ มีความสามารถมาสอน ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพเฉพาะงานเกษตร งานประดิษฐ์และงานช่าง สอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ เพราะได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิโรจน์ วัฒนานิมิตรกุล (2530) ซึ่งพบว่า ส่วนใหญ่ครูสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ เพราะความจำเป็นที่ โรงเรียนสามารถจัดครูเฉพาะกลุ่มวิชานี้ได้เพียงร้อยละ 2.2 เท่านั้น ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรมการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ช่อทิพย์ ธรรมรักษ์ (2527) และ วิโรจน์ วัฒนานิมิตรกุล (2530) คือ ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีโอกาสเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะว่าผู้บริหารระดับสูงกว่าโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนกลุ่มประสบการณ์นี้น้อยกว่ากลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ และยังสอดคล้องกับคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2535) ได้สรุปปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ คือ ผู้บริหารโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญและไม่ให้ความสำคัญสนับสนุนวิชานี้ ทั้งนี้เนื่องจากมีเจตคติที่ไม่ดี ความเข้าใจถึงหลักการ และเป้าหมายของหลักสูตรอย่างแท้จริง

2. การจัดบรรยากาศการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารส่วนใหญ่ให้คำแนะนำครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพในการจัดตกแต่งห้องเรียน ซึ่งครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ส่วนใหญ่จัดตกแต่งห้องด้วยผลงานของนักเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอนจากผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการบัลดี (1993) กล่าวว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพมีลักษณะหนึ่งให้เห็นได้ชัด คือ โรงเรียนมีบรรยากาศที่ดี ทำให้เป็นที่พอใจของครู นักเรียนและผู้ปกครอง และการจัดตกแต่งห้องด้วยผลงานของนักเรียนนั้นสอดคล้องกับ อวยพร ศรีภา (2530) กล่าวว่า การจัดตกแต่งห้องด้วยผลงานนักเรียนเป็นการส่งเสริมให้กำลังใจนักเรียนที่

เป็นเจ้าของผลงานแล้วยังทำให้นักเรียนคนอื่น ๆ มีความกระตือรือร้นจะผลิตผลงานของตนเองออกมา นอกจากนี้การนำผลงานของนักเรียนมาจัดแสดงสามารถใช้เป็นเครื่องชี้ความสามารถของครูผู้สอน อันจะส่งผลความดีความชอบของครูต่อไป

3. การวางแผนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อให้ให้นักเรียนมีทักษะในการประกอบอาชีพ ทั้งนี้เพื่อเป็นการฝึกฝนให้นักเรียนสามารถประกอบอาชีพได้เมื่อจบการศึกษา เนื่องจากนักเรียนบางส่วนมีฐานะยากจน เมื่อจบการศึกษาภาคบังคับแล้วอาจไม่มีโอกาสศึกษาต่อต้องออกไปประกอบอาชีพ โรงเรียนจึงเป็นสถาบันสำคัญที่จะช่วยฝึกฝนทักษะต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ต่อไปได้ ผู้บริหารส่วนใหญ่เพิ่มพูนความรู้และทักษะของครูผู้สอน โดยให้เข้าอบรมระยะสั้น ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพส่วนใหญ่จัดทำแผนการสอนด้วยตนเอง การเลือกวิธีสอนส่วนใหญ่พิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ ก่อนการสอนครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เฉพาะงานบ้านและงานประดิษฐ์และงานช่างจัดเตรียมสื่อการสอน ครูงานเกษตรจัดเตรียมกิจกรรมสำหรับนักเรียน และจากผลการวิจัยผู้วิจัยพบว่าครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพส่วนใหญ่มีการจัดทำใบงานหรือใบความรู้น้อยมาก ซึ่งใบงานหรือใบความรู้ อวยพร ศรีภา (2533) กล่าวว่า เป็นสื่อการสอนที่สำคัญอย่างหนึ่ง เพราะในใบงานจะมีรายละเอียดของกิจกรรมการเรียนการสอนทุกขั้นตอน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2527) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการใช้ใบงานในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ว่าเป็นการช่วยผลภาระของครูผู้สอน เพราะนักเรียนสามารถศึกษาปฏิบัติด้วยตนเองตามขั้นตอนที่กำหนดให้ได้ นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกความรับผิดชอบของนักเรียนและเป็นการสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน ซึ่งผลจากการสังเกตผู้วิจัยพบว่า ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพที่ได้รับรางวัลดีเด่นทั้ง 3 งาน ใช้ใบงานหรือใบความรู้ในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการลดภาระครูดังกล่าวมาแล้ว และช่วยให้ครูมีเวลาในการช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดทักษะการทำงานได้มากขึ้น ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบการแบ่งกลุ่มทำงาน ซึ่งเป็นแนวทางที่สำคัญของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับหลักสูตรนี้เน้นการทำงานกลุ่ม เพราะเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นของการอยู่ร่วมกัน ในสังคมปัจจุบัน (กรมวิชาการ : 49)

4. การใช้สื่อการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารส่วนใหญ่พบปัญหาเกี่ยวกับมีงบประมาณไม่เพียงพอในการจัดเตรียมสื่อการสอน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ อวยพร ศรีภา (2533) และ พิชัย เอี่ยมสะอาด (2531) จาก

ปัญหานี้ทำให้ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพมีสื่อการสอนที่ไม่เพียงพอด้วย ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพส่วนใหญ่ผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเฉพาะงานเกษตรงานประดิษฐ์และงานช่าง มีอุปกรณ์สภาพชำรุด เสื่อมโทรม ซึ่งผู้บริหารควรหาทางแก้ไขในเรื่องงบประมาณให้สามารถนำปรับปรุงซ่อมแซมอุปกรณ์การสอนให้ดีขึ้น จากผลการสังเกตผู้วิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีส่วนช่วยจัดหาอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน โดยขอความร่วมมือจากแหล่งต่าง ๆ ให้การสนับสนุน เพราะการรอจัดสรรจากทางราชการมีความล่าช้าสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ไม่ทันต่อการนำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพส่วนใหญ่จัดเก็บสื่อการสอน เครื่องมือ อุปกรณ์ไว้ในห้องฝึกปฏิบัติงาน

5. การวัดและประเมินผล จากผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารส่วนใหญ่พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล โดยการสร้างเครื่องมือหลาย ๆ ชนิด ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ของกระทรวงศึกษาธิการ (กรมวิชาการ : 50) ที่ให้มีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีและเครื่องมือหลาย ๆ ชนิดเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน เช่น ใช้วิธีสังเกตในการจัดกระบวนการทำงาน ผู้บริหารประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ สุนีย์ สิงหะคเชนทร์ (2534) ที่กล่าวว่า คะแนนที่ได้จากการวัดผลทางการศึกษาจะสามารถนำมาประเมินประสิทธิภาพในการสอนของครูได้

ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ มีการประเมินผลความรู้ของนักเรียนก่อนทำการสอนโดยใช้วิธีการซักถาม วิธีการวัดและประเมินผลครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เฉพาะงานบ้านและงานเกษตรใช้การตรวจผลงาน ครูงานประดิษฐ์และงานช่างใช้การสังเกตการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ วิโรจน์ วัฒนานิมิตรกุล (2530) กล่าวว่า วิธีการสังเกตการปฏิบัติงาน จะเป็นผลดีต่อครูผู้สอน คือ ช่วยให้การประเมินผลการเรียนการสอนเป็นไปอย่างถูกต้องและละเอียดรอบคอบ นอกจากนี้ช่วยให้ครูสามารถแก้ไขข้อบกพร่องในการทำงานของนักเรียนได้ทันที นอกจากนี้ พยุงศักดิ์ สนเทศ (สารพัฒนาหลักสูตร : 84) เสนอว่า การสอบวัดเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้สอนไม่ควรแยกวัดทักษะกระบวนการโดยเอกเทศต่างหาก แต่ควรดำเนินการผสมผสานไปกับการสอบวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้อื่น ๆ สอดแทรกไปกับข้อสอบตามที่เคยใช้กันตามปกติ ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเฉพาะงานบ้าน งานประดิษฐ์และงานช่างได้เครื่องมือวัดและประเมินผลจากคู่มือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ของกรมวิชาการ ครูงานเกษตรได้จากสร้างเครื่องมือขึ้นใช้เอง

6. ปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน จากผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูได้พบเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนและจัดกิจกรรมแสดงผลงานของนักเรียนเพื่อสนับสนุนความสามารถพิเศษ ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ เดินดูการทำงาน of นักเรียนแต่ละคนขณะปฏิบัติงาน ซึ่งจะทำให้ครูทราบถึงปัญหาของนักเรียนและสามารถช่วยเหลือ แก้ไขการทำงาน of นักเรียนได้ทันที และเน้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมได้อย่างทั่วถึง ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการเรียนการสอน

7. ปัญหา แนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะ

โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ที่มีความรู้เฉพาะด้าน ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพที่สอนในปัจจุบันส่วนหนึ่งไม่ได้จบการศึกษาเฉพาะด้าน จึงต้องศึกษาค้นคว้าเพื่อฝึกฝนทักษะต่าง ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอซึ่งแนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2539-2550 มีนโยบายให้ครูทุกคนได้เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องทั่วถึง และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี โดยในทุก 2 ปี ต้องผ่านการอบรมอย่างน้อย 1 ครั้ง ซึ่งถ้าได้ปฏิบัติตามแนวทางนี้จะช่วยลดปัญหาการขาดครูที่มีความรู้เฉพาะด้านลงได้ นอกจากนี้โรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ขาดงบประมาณในการซ่อมแซมอุปกรณ์ ซึ่งครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพส่วนใหญ่ต้องดำเนินการซ่อมแซมด้วยตนเอง ผู้บริหารจึงควรบริหารจัดการงบประมาณในการซ่อมแซมเพื่อให้มีอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติอย่างเพียงพอ และทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่วนปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนพบว่า นักเรียนบางคนขาดแคลนทุนทรัพย์ ทำให้ไม่สามารถร่วมกิจกรรมบางกิจกรรมได้ และยังเป็นภาระของครูผู้สอนที่ต้องจัดเตรียมอุปกรณ์ให้ผู้บริหารจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียนที่ขาดแคลนทุน เพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมต่อไปได้ ในด้านของครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ พบว่าครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ มีภาระงานนอกเหนือจากการสอนมาก ประกอบกับมีเวลาจำกัดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งผลให้ครูมีเวลาในการเตรียมการสอนได้ไม่มากเท่าที่ควร ดังกล่าวมาข้างต้นว่าครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ไม่ได้มีการจัดเตรียมใบงาน ผู้บริหารจึงควรกระจายภาระงานให้ครูอย่างทั่วถึง และจากแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2539-2550 ให้ครูเลือกแผนการสอน หรือพัฒนาให้เหมาะกับผู้เรียน อาจช่วยลดปัญหาการมีเวลาจำกัดในการทำกิจกรรมลงได้

ทบวงมหาวิทยาลัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปี มีวุฒิปริญญาโท และมีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารมากกว่า 16 ปี นับว่าโรงเรียนได้ผู้มีความรู้ความสามารถพัฒนาโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

ครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงซึ่งเป็นเพศที่ ฮัลเตอร์แมน คาร์รอลล์ และคณะ (1991) กล่าวว่า เป็นเพศที่ให้ความสำคัญในการทำงานร่วมกันในเรื่องความรู้ของผู้ร่วมงาน ความสามารถและความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ครูส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาโท มีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มากกว่า 6 ปี สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ โดยความสมัครใจ นับว่าเป็นสิ่งที่ดีสำหรับนักเรียนที่ได้ครูที่มีความรู้มีความสามารถสอนและครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ไม่เคยเข้ารับ การอบรมการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ตามแนวหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ซอทิพย์ ธรรมรักษ์ (2527) และ วิโรจน์ วัฒนานิมิตกุล (2530) คือ ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะว่าผู้บริหารระดับสูงกว่าโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนกลุ่มประสบการณ์นี้น้อยกว่ากลุ่มประสบการณ์อื่นๆ และเป็นสาเหตุที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2535) ได้สรุปปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ คือ ผู้บริหารโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญและไม่ให้ความสำคัญสนับสนุนวิชานี้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมี เจตคติที่ไม่ดี ความไม่เข้าใจถึงหลักการ และเป้าหมายของหลักสูตรอย่างแท้จริง

2. การจัดบรรยากาศการเรียนการสอน

ผู้บริหารส่วนใหญ่จัดหาห้องเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน แนะนำให้ครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ตกแต่งห้องด้วยผลงานของนักเรียน และจัดป้ายนิเทศ และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ

การบัลด์ (1993) กล่าวว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพมีลักษณะหนึ่งที่เราเห็นได้ชัด คือ โรงเรียนมีบรรยากาศที่ดี ทำให้เป็นที่พอใจของครู นักเรียนและผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่าครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เฉพาะงานบ้าน งานประดิษฐ์และงานช่างตกแต่งห้องปฏิบัติงานโดยการจัดปายนิเทศตามเรื่องและเนื้อหาที่สอน ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเฉพาะงานบ้าน และงานประดิษฐ์และงานช่าง มีห้องฝึกปฏิบัติงาน แพลงเกษตร เครื่องมือและอุปกรณ์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน โดยเฉพาะแปลงเกษตรซึ่งมีพื้นที่ค่อนข้างน้อย และจำนวนนักเรียนในแต่ละห้องมีจำนวนมาก ทำให้มีพื้นที่ไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนจึงแก้ปัญหาโดยหาสถานที่ว่างในโรงเรียนมาใช้ประโยชน์ปลูกพืชในกระถางหรือไม้แขวน

3. การวางแผนการสอน

ผู้บริหารส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ทั้งนี้ส่วนใหญ่ นักเรียนมีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีคนดูแลช่วยเหลือในการทำงานต่าง ๆ ให้เมื่ออยู่ที่บ้าน นักเรียนจึงไม่มีโอกาสฝึกฝนทักษะการทำงานเท่าที่ควร โรงเรียนจึงเป็นสถาบันหนึ่งที่จะช่วยฝึกฝนทักษะการทำงานต่าง ๆ ให้กับนักเรียน นอกจากนี้ผู้บริหารได้มีการจัดประชุมปฏิบัติการเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะของครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ และครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เป็นผู้จัดทำแผนการสอนเอง ก่อนการสอนครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ได้มีการจัดเตรียมสื่อการสอน สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน อุปกรณ์ฝึกปฏิบัติและกิจกรรมสำหรับนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติงานจริง เป็นการสอนที่ทำให้ นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง อันเป็นสิ่งสำคัญของการสอนวิชานี้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับข้อคิดของ อับสร มีสิงห์ (2534) ที่กล่าวว่า ให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมหลากหลายและจัดประสบการณ์ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ และค้นพบคำตอบด้วยตนเอง จากผลการวิจัยพบว่า การจัดทำใบงานหรือใบความรู้ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ อย่างหนึ่งที่มีครูจัดทำน้อยมาก ซึ่ง อวยพร ศรีภา (2533) กล่าวว่า ใบงานหรือใบความรู้เป็นสื่อการสอนที่สำคัญมากอย่างหนึ่ง เพราะในใบงานจะมีรายละเอียดของกิจกรรมการเรียนการสอนทุกขั้นตอน และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2527) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการใช้ใบงานในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ว่าเป็นการช่วยผลภาระของครูผู้สอน เพราะนักเรียนสามารถศึกษาปฏิบัติด้วยตนเองตามขั้นตอนที่กำหนดให้ได้ นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกความรับผิดชอบของนักเรียนและเป็นการสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน ซึ่งผลจากการสังเกตผู้วิจัยพบว่า ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพที่ได้รับรางวัลดีเด่นทั้ง 3 งาน ใช้ใบความรู้ในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการลดภาระครู และช่วยให้ครูมีเวลาในการช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดทักษะการทำงานได้มากขึ้น สาเหตุหนึ่งที่ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพส่วนใหญ่ไม่ได้จัดทำใบงานหรือ

ไปความรู้ ผู้บริหารจึงควรกระตุ้นครูผู้สอนและจัดเวลาให้ครูได้มีการจัดทำใบงานหรือใบความรู้ วิธีการสอนส่วนใหญ่ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ให้นักเรียนเรียนในห้องปฏิบัติการ การเลือกวิธีสอนครูผู้สอนควรพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งครูผู้สอนต้องพิจารณาจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละงานว่านักเรียนจะนำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง ซึ่งจะทำให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของผู้บริหารในเรื่องจุดประสงค์ของการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

4. การใช้สื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารพบว่าครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ มีเวลาไม่เพียงพอในการจัดเตรียมสื่อการสอน ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูผู้สอนมีภาระหน้าที่นอกเหนือจากการสอนมาก ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เจาะงานบ้านและงานเกษตร ผลิตภัณฑ์การสอนขึ้นใช้เอง ส่วนครูงานประดิษฐ์และงานช่าง ซื้อสื่อการสอนสำเร็จรูป และครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ได้มีการจัดเก็บสื่อการสอนเครื่องมือ อุปกรณ์ไว้ในห้องที่จัดไว้เฉพาะ

5. การวัดและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล โดยการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำคลังข้อสอบ ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยการสังเกตการปฏิบัติงานและดูผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ สุนีย์สิงห์คเชนทร์ (2534) ที่กล่าวว่า คะแนนที่ได้จากการวัดผลทางการศึกษาสามารถนำมาประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูได้ ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ส่วนใหญ่ประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนการสอนโดยการซักถามและวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน โดยการตรวจผลงานและสังเกตการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ วิโรจน์ วัฒนานิมิตกุล (2530) กล่าวว่า การสังเกตการปฏิบัติงานเป็นผลดีต่อครูผู้สอนที่จะช่วยแก้ไขข้อบกพร่องในการทำงานของนักเรียนได้ทันที นอกจากนี้ พยุงศักดิ์ สนเทศ (สารพัฒนาหลักสูตร : 84) เสนอว่า การสอบวัดเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้สอนไม่ควรแยกวัดทักษะกระบวนการโดยแยกเทศต่างหาก แต่ควรดำเนินการผสมผสานไปกับการสอบวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้อื่น ๆ สอดแทรกไปกับข้อสอบตามที่เคยใช้กันตามปกติ ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ มีการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลขึ้นใช้เอง ทั้งนี้เนื่องจากความเป็นอิสระทางวิชาการ ครูผู้สอนจึงสามารถสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับนักเรียนได้

6. ปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารให้ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพได้เข้าพบเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน และมีการจัดกิจกรรมแสดงผลงานและแข่งขันทักษะการทำงานของนักเรียน โดยจัดภายในโรงเรียน จัดชุมนุมโครงการทั้งโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เติบโตการทำงานของนักเรียนขณะปฏิบัติงาน ซึ่งจะทำให้ครูทราบถึงปัญหาของนักเรียนและสามารถช่วยเหลือแก้ไขการทำงานของนักเรียนได้ทันที และเน้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการเรียนการสอน

7. ปัญหา แนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะ ผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารได้มีการจัดสถานที่ ห้องฝึกปฏิบัติงานให้แต่ในสภาพความจริงยังพบว่ามีสถานที่ต่างๆ ยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการของครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ปัจจุบันครูผู้สอนจึงแก้ปัญหาโดยหาสถานที่ว่างในโรงเรียนมาใช้ในการเรียนการสอน ผู้บริหารจึงควรจัดหาสถานที่ให้เพียงพอ เพื่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังพบปัญหาว่าเครื่องมือวัดและประเมินผลยังขาดมาตรฐานเท่าที่ควร ถึงแม้ว่าโรงเรียนจะมีการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำคลังข้อสอบ แต่ควรที่มีการศึกษาวิจัยเครื่องมือวัดและประเมินผล เพื่อความเป็นมาตรฐานยิ่งขึ้นต่อไป ปัญหานี้อาจเกี่ยวกับบางงานในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ มีครูผู้สอนหลายคนทำให้การวัดและประเมินผลแตกต่างกันไป ครูผู้สอนจึงควรได้ประชุมตกลงการวัดและประเมินผลให้เป็นไปในทางเดียวกัน ในด้านครูผู้สอนพบว่ามีการระงับมาก ทำให้บางครั้งไม่มีเวลาในการเตรียมสื่อการสอน ผู้บริหารจึงควรกระจายการทำงานให้ครูอย่างทั่วถึง จะทำให้ครูมีเวลาเตรียมสื่อการสอนมากขึ้น ส่วนผู้ปกครองและนักเรียน พบว่า ยังไม่ให้ความสำคัญในการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ อาจเพราะว่าการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการสอบเข้ามหาวิทยาลัย และนักเรียนมีผู้ดูแลในการทำงานต่าง ๆ ที่บ้านให้ ผู้บริหารจึงควรจัดประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองและนักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

1. ผู้บริหารจัดครูสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ที่มีความรู้เฉพาะด้านมาจัดสอนในโรงเรียน
2. จัดอบรม ประชุม สัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทักษะของครูกลุ่มการทำงานและ

พื้นฐานอาชีพอย่างต่อเนื่อง

3. จัดตั้งชมรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ทางด้าน กลุ่ม
การทำงานและพื้นฐานอาชีพ เพิ่มเติม

สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

1. ผู้บริหารจัดหาครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ที่มีความรู้เฉพาะด้านมา
จัดสอนในโรงเรียน
2. จัดสร้างห้องเก็บอุปกรณ์โดยเฉพาะหรือจัดมุมต่าง ๆ ในโรงเรียนสำหรับเก็บ
อุปกรณ์ให้เป็นระเบียบมากขึ้น

สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

1. ผู้บริหารจัดหาครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ที่มีความรู้เฉพาะด้านมาจัดสอน
ในโรงเรียน
2. จัดสรรงบประมาณจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับปรุง ซ่อมแซมสื่อการสอน
เครื่องมือ และอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติงานของกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
3. จัดหาแหล่งทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลนทุน เพื่อให้นักเรียนสามารถ
ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนได้
4. ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาของกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ให้เหมาะสมกับ
สภาพของโรงเรียน และความต้องการของท้องถิ่นมากขึ้น

ทบวงมหาวิทยาลัย

1. ควรจัดสถานที่ เช่น แปลงเกษตร ห้องฝึกปฏิบัติงานให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
2. ควรศึกษาวิจัย เครื่องมือวัดและประเมินผลเพื่อเพิ่มความเป็นมาตรฐานและ
ความมีประสิทธิภาพในการนำไปใช้ให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิธีการและเครื่องมือ ในการวัดและประเมินผลกลุ่มการทำงานและ
พื้นฐานอาชีพของโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 4 สังกัดในกรุงเทพมหานคร
2. ควรมีการศึกษาลักษณะผลสัมฤทธิ์ในการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของนักเรียน
โรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 4 สังกัด ในกรุงเทพมหานคร